

Preek Hemelvaartsdag: Handelingen 1: 1-11

Broeders en zusters, gemeente van onze Here Jezus Christus,

Vandaag is het Hemelvaartsdag. Een dag die een bescheiden plekje in neemt tussen de andere christelijke feesten die we kennen. Die feesten met elkaar vormen eigenlijk samen de schakels van een mooie ketting, die met elkaar het verlossingswerk van Christus omvatten. In die zin horen Kerst, Goede Vrijdag, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren onlosmakelijk bij elkaar. De één kan niet zonder de ander. Toch heeft Hemelvaartsdag er voor veel mensen altijd een beetje bij aangehangen. Het is natuurlijk ook gewoon een doordeweekse dag, een dag waar misschien nog net een kerkdienst in past, maar de rest van de dag wordt toch meestal doorgebracht met de familie, eindje fietsen, picknicken, barbecueën of zo iets. En voor mensen die nauwelijks affiniteit meer hebben met de christelijke boodschap is Hemelvaartsdag niet meer dan een snipperdag.

Nu valt het ook niet mee om een voorstelling te maken bij Hemelvaart. Of sowieso, bij het begrip 'hemel'. De nederlandse zanger Stef Bos zingt in zijn liedje over de hemel het volgende:

*Toen ik klein was, was de hemel ergens boven in de lucht
En je kon er enkel komen met een allerlaatste zucht
Iedereen droeg witte lakens en je lieps langs gouden straten
Over pleinen met fonteinen vol met rode limonade.*

*En je vloog door witte wolken en een engel hield je vast
En je kon op water lopen want het water was van glas
Iedereen was daar gelukkig nooit meer honger nooit meer pijn
Had je hier alleen ellende daar zou alles anders zijn*

*Maar ik weet niet meer waar de hemel is
Ik weet niet waar ik heen ga na dit leven
Toen zag ik de hemel met de ogen van een kind
Maar die hemel is voorgoed verdwenen de hemel is verdwenen.*

Eerlijk gezegd vind ik dit altijd best een mooi liedje, maar het is ook een verdrietig liedje. Verdrietig omdat iemand het geloof van z'n kinderjaren en het zicht op de hemel helemaal kwijt is geraakt. In zijn bekende lied 'Papa' zingt diezelfde Stef Bos: "...en jij gelooft in God, dus jij gaat naar de hemel en ik geloof in niks dus we komen elkaar na de dood nooit meer tegen". Als ik me probeer te verplaatsen in die vader van Stef Bos, dan moeten deze woorden hem door z'n ziel snijden.

De hemel. We vinden het moeilijk om ons iets voor te stellen bij de hemel. En misschien heeft die moeite er ook wel mee te maken dat Hemelvaartdag niet echt leeft onder de mensen. En onder christenen is dat al niet veel beter. Het mag toch opmerkelijk zijn dat we Kerst uitgebreid vieren en Hemelvaart er maar bij aan hangt. Kerst is de komst van Jezus uit de hemel naar de aarde. Hemelvaart is de tegenovergestelde beweging, het vertrek van Jezus van de aarde naar de hemel. Twee geweldig grote gebeurtenissen. Zo indrukwekkend groot, dat beide gebeurtenissen aan de mensen werden aangekondigd door engelen. Hemelburgers komen de burgers van de aarde vertellen dat er iets bijzonders is gebeurd.

Met Kerst: *U is heden de Heiland geboren, namelijk Christus, de Heer....*

Met Hemelvaart: *Deze Jezus die van u opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze weerkomen als gij Hem ten hemel hebt zien varen.*

Er is iemand van de hemelse dimensie naar de aardse dimensie overgegaan, en bij hemelvaart ging iemand van de aardse naar de hemelse dimensie. Beide gebeurtenissen worden in de bijbel één keer uitgebreid verteld. Beide keren door Lukas. Kerst in het begin van het Evangelie van Lukas. Hemelvaart in het begin van Handelingen. Het Lukas Evangelie eindigt met de mededeling dat Jezus van zijn discipelen scheidde. Handelingen begint met te vertellen hoe dat in z'n werk ging. Hemelvaart is als het ware de verbinding tussen de beide boeken van Lukas. Dat zal wel niet toevallig zijn. In zijn Evangelie omschrijft Lukas Jezus' aardse leven tot aan hemelvaart. Zo zegt Lukas dat zelf in Hand. 1:1: *mijn eerste boek heb ik gemaakt over al wat Jezus begonnen is te doen en te leren tot de dag dat Hij werd opgenomen....* En nu in zijn tweede boek Handelingen omschrijft Lukas hoe Jezus vanaf hemelvaart vanuit de hemel door zijn Geest zijn volgelingen inschakelt en Zijn gemeente sticht.

Ik noemde net de hemel een dimensie. Onbewust denken wij bij de hemel aan een plaats boven ons, een gebied. Misschien hebt u ook wel gehoord van die russische astronaut Titov, toen hij na zijn ruimtevaart weer met zijn beide benen op de aarde stond, gaf hij aan dat hij God nergens had gezien in het heelal.

Maar ook de bijbel geeft wel een beetje die indruk. Een wolk onttrok Jezus aan de ogen van de discipelen. En we lezen in Matt. 24 dat Jezus terug zal komen op de wolken. Maar ja, als de aarde rond is, dan is de hemel boven het ene deel van de aarde en op zij of onder het andere deel van de aarde. Zou de hemel niet veel dichterbij kunnen zijn, maar voor ons niet waarneembaar? Wij mensen leven in drie

dimensies. Wij kunnen diepte, breedte en hoogte waarnemen. Dat kunnen we zien met onze ogen. Maar het is mogelijk dat er nog een andere dimensie bestaat die wij niet kunnen waarnemen, met onze aardse ogen. Een geestelijke werkelijkheid. Net zo werkelijk, maar nog niet waarneembaar. Denkt u maar aan Elisa. Toen de stad Dotan omsingeld was door soldaten werd de knecht van Elisa bang voor de soldaten. Elisa's antwoord was toen: *Vrees niet, want zij, die bij ons zijn, zijn talrijker dan zij, die bij hen zijn. Toen bad Elisa: HERE, open toch zijn ogen, opdat hij zie. En de HERE opende de ogen van de knecht en hij zag en zie, de berg was vol vurige paarden en wagens rondom Elisa (2 Kon. 6:16 ev.).* De geestelijke wereld was veel dichterbij dan de knecht van Elisa dacht. Toen hem even een blik gegund werd in die wereld werd hij zich dat pas bewust.

Zowel met Kerst als met Hemelvaart is Jezus overgaan van de ene naar de andere dimensie en dat heeft met ruimtevaart niets te maken. De wolken hebben alleen als gordijn gefunctioneerd toen Jezus van de ene in de andere dimensie overging. Hemel en aarde zijn twee van elkaar gescheiden werkelijkheden, een scheiding die opgeheven zal worden als God bij de mensen zal wonen. Op de nieuwe aarde zijn hemel en aarde één geworden. Dan zal de grens tussen de aardse en hemelse dimensie opgeheven zijn. Dan zullen wij God zien, zoals Hij is. Dan is die nu onzichtbare dimensie ook voor ons zichtbaar geworden.

Toen Jezus vanuit de hemel in de Kerstnacht in onze werkelijkheid binnenkwam was dat het – al jaren van te voren aangekondigde – begin van zijn verlossingswerk. Het gaat beginnen! God gaat de scheiding opheffen. De kloof gaat gedicht worden. Jezus Christus, God de Zoon, in eigen persoon, wordt één van ons, komt namens ons allemaal orde op zaken stellen. Die weg die Jezus aflegde wordt wel de weg van de vernedering genoemd. Jezus vernederde zich om ons te kunnen verhogen. Gods zoon werd slaaf, zodat wij, zondeslaven, weer koningszonen konden worden. Die weg van vernedering liep uit op het kruis. Maar na het kruis kwam de overwinning. Pasen. De dood kon Jezus niet de baas. De dood moest het afleggen tegen de Zoon van God. Jezus versloeg onze grootste vijanden. En nu dat verlossingswerk is voltooid - het is volbracht! - is het logisch dat na de vernedering van de menswording, nu weer de verhoging plaatsvindt door middel van de hemelvaart. Door zijn Zoon weer in de hemel op te nemen bevestigt God dat Hij het offer accepteert. Jezus laat de aarde weer achter zich, maar vanaf nu is alles wèl anders.

De wereld waarop wij leven is de wereld waarop de voetstappen van Gods zoon een spoor hebben achtergelaten. Een spoor van de kribbe naar Golgotha, een spoor van het graf naar de Olijfberg waar Jezus opvoer naar de hemel. Door mens te worden vereenzelvigde Hij zich volledig met ons, door als mens naar de hemel te gaan, bereid Hij ons een plaats. Gods Zoon is sinds Hemelvaart in de hemel. We mogen nu zeggen dat er namens ons een Mens in de hemel is. Lichamelijk voer Hij ten hemel, lichamelijk zal Hij nog een keer weer terugkomen als Zijn voeten opnieuw op deze aarde zullen staan.

Maar vlak voordat Jezus naar de hemel vertrok heeft Hij nog een aantal dingen met Zijn discipelen besproken. Het gesprek tussen Jezus en Zijn discipelen laat goed zien wat de verwachtingen van de discipelen waren. *Here, herstelt Gij in deze tijd het koningschap voor Israel?* De discipelen en hun tijdgenoten verwachtten een Messias die komen zou en Israel zou bevrijden van z'n bezetters en die zou gaan zitten op de troon van David in Jeruzalem. Ook de discipelen dachten dit. Toen de moeder van Johannes en Jakobus aan Jezus vroeg of haar zonen aan de linkerkant en aan de rechterkant van Jezus' troon zouden mogen zitten, was haar verwachting dat haar zonen een belangrijke ministerpost in Jeruzalem zouden krijgen. En toen Jezus op een ezeltje Jeruzalem binnenreed als een koning en daarna het tempelplein reinigde verwachtten velen dat het nu zou gaan gebeuren. Vandaar ook dat bij de gevangenneming velen Hem de rug toekeerden. Maar nu Jezus is opgestaan uit de dood en Hij al weer 40 dagen lang verschillende keren aan de discipelen verschenen was, groeide de hoop dat het nu, na de opstanding, alsnog zou gaan gebeuren. Jezus de Messias, herstelt nu het Koningschap. Vandaar die vraag van de discipelen. Nu ontkent Jezus niet dat het Koningschap ooit komt. Er zijn aanwijzingen genoeg dat Jezus de Koning van Israel zal worden. Maar die gebeurtenis laat nog op zich wachten. Er moet eerst nog iets anders gebeuren. De Heilige Geest moet komen. En daarom roept Jezus zijn discipelen op om in Jeruzalem te blijven wachten tot de Vader zijn belofte gaat waarmaken. Want de uitstorting van de Geest zal een nieuw tijdperk inluiden. Voordat het koningschap van Jezus een feit zal zijn, zal er het tijdperk zijn van de christelijke gemeente. Vanaf de uitstorting van de Heilige Geest zal het Evangelie als een olievlek zich verspreiden over de wereld. De Geest gaat grenzen doorbreken die nog nooit eerder doorbroken zijn. Mensen van buiten Israel zullen de God van Israel leren kennen. Dat belooft Jezus hier. Zo mogen we dat hele

bekende 8^e vers ook lezen. Het is een belofte. *Gij zult kracht ontvangen wanneer de heilige Geest over u komt, en gij zult mijn getuigen te Jeruzalem en in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste der aarde.*

Dat het eerste 'gij zult' een belofte is, hebben we meestal wel in de gaten. *Gij zult kracht ontvangen....* Er wordt ons iets toegezegd. Er gebeurt iets met je, het overkomt je. Maar dat tweede 'gij zult' lezen we vaak als een opdracht. *Gij zult getuigen zijn....* Maar ook voor dat tweede geldt dat het een belofte is. Het zal gewoon gebeuren. Ook dat wordt de discipelen toegezegd, dat gebeurt gewoon met ze. Op het moment dat zij de Heilige Geest ontvangen zijn ze een getuige. Niet omdat het moet, maar omdat de Geest in je woont. Het één is gewoon een gevolg van het andere. Vanaf het moment dat de Geest is uitgestort, zal het Evangelie de wereld overgaan. En Lukas beschrijft hier in het bijbelboek Handelingen hoe dat in z'n werk zal gaan. Dit 8e vers is eigenlijk een soort sleutelvers voor het hele bijbelboek. Het begint in Jeruzalem, dan de rest van het Joodse land, dan de Samaritanen, dan de andere volken. Maar dat wil niet zeggen dat bij het overschrijden van een volgende grens het getuigenis in het vorige gebied zal ophouden. Toen het Evangelie de Samaritanen bereikte, ging het getuigenis in Jeruzalem gewoon door. Toen Paulus zich naar de andere volken begaf, bleven andere apostelen onder hun Joodse volksgenoten werken. Het is 'en-en'. Zowel het één als het ander. Hierin mogen we ook een sterke aanwijzing zien om zowel in je eigen woonplaats aan Evangelie verkondiging te doen als een bijdrage te leveren aan het zendingswerk wereldwijd. Waar we kunnen, mogen we bijdragen aan de verkondiging van het Evangelie, ver weg en dichtbij.

Maar laten we ons goed realiseren dat Hand. 1:8 een belofte is. In de eerste plaats aan de apostelen. Zij mochten een aanvang maken met het getuige-zijn. Maar daar is het niet bij gebleven. Paulus die hier, bij Hemelvaart nog niet eens in beeld was, heeft later een enorme bijdrage geleverd aan het uitdragen van de Blijde Boodschap buiten Israel. Het Bijbelboek Handelingen vertelt daar uitgebreid over. Hoewel Paulus niet een directe ontvanger van de belofte was, is hij wel bij de vervulling ervan betrokken. En daarom mogen we dit vers ook gerust op de gelovigen van vandaag betrekken. Diezelfde Geest die hier bij Jezus' Hemelvaart wordt aangekondigd en is uitgestort op Pinksteren in Jeruzalem is nog altijd werkzaam in de wereld. En diezelfde Geest maakt nog altijd van gewone mensen van vlees en bloed, mensen die getuigen van de hoop die in hen is. Ook voor ons geldt dat we, als we gelovig

geworden zijn, kracht zullen ontvangen van de Heilige Geest. Ook voor ons geldt dat we getuigen zullen zijn. In onze eigen woonplaats, maar ook op andere plaatsen. We mogen het eigenlijk zo zien: Getuigen is niet iets wat je doet, maar getuige is iets wat je bent. Op het moment dat je thuis bent, bent je een getuige in uw huis. Op het moment dat je op school of op je werk bent, ben je een getuige op je werk. Op het moment dat je op het voetbalveld bent, ben je daar een getuige. Want die Geest, die met Pinksteren is uitgestort en sindsdien in de gelovigen woont, gaat gewoon overal met je mee. Christus woont met Zijn Geest in ons, Hij werkt in ons, Hij verandert ons. Hij vormt ons naar Zijn beeld. Overal waar gelovigen komen, komt Christus mee, wordt Hij zichtbaar. Als je 's morgens de deur uit gaat, kun je Jezus niet thuislaten! Op die manier heeft Jezus ervoor gekozen om Zijn Boodschap wereldwijd bekend te maken. Door gelovigen heen. Ik weet het wel, niet iedereen is een zendeling. En dat hoeft ook helemaal niet. Maar iedereen is wel een getuige. Gewoon daar, waar je bent.

Het is vandaag Hemelvaartdag. Jezus vertrekt van de aarde en gaat naar de hemel. Hij verdwijnt weer achter het gordijn, waar Hij op Kerst achter vandaan kwam. En daar, vanuit de hemel is Hij als onze Voorspraak bij de Vader en als onze Plaatsbereider. Maar Hij is daar ook omdat het alleen op die manier mogelijk was Zijn Geest uit te storten, zodat Zijn Boodschap de wereld zou overgaan.

En dat Koninkrijk waar de discipelen het over hadden? Dat komt er aan! Zeker weten. We leven nu in de tijd die daaraan vooraf gaat. De tijd na Hemelvaart en voor de komst van dat Koninkrijk wordt vaak de genadetijd genoemd. Het is de tijd dat het getuigenis nog mag klinken aan wie het maar horen wil. Het is het tijdperk van de kerk. Voor hemelvaart bestond de kerk nog niet. De Pinksterdag, 10 dagen na Hemelvaart is de geboortedag van de kerk.

De kerk, die geroepen is te getuigen van Kerst: Jezus – die vanuit de hemel naar de aarde kwam.

De kerk die geroepen is te getuigen van Goede Vrijdag: Jezus' verlossingswerk aan het kruis van Golgotha.

De kerk die geroepen is te getuigen van Hemelvaart: Jezus, die van de aarde naar de hemel ging.

De kerk die geroepen is te getuigen van Jezus die terugkomt om Zijn Koningschap te stichten. Want dan, op de dag dat Jezus komt, zal Hij weer van achter het gordijn

vandaan komen, waarachter Hij op Hemelvaart is verdwenen. Hij verdween voor ons uit het oog, maar wij verdwenen nooit voor Hem uit het hart. Hij is daar, ons ten goede, om ons een plaats te bereiden.

Toen Jezus naar de hemel voer, staarden zijn discipelen naar de hemel. Logisch, daar verdween hun Heer. Maar ze moesten niet naar de hemel blijven staren. Wij mogen ook best als het ware naar de hemel staren. Daar vandaan komt onze Heer. Maar we moeten niet alleen maar staren. Het goede nieuws moet de wereld in. De Geest maakt ons tot getuigen, tot dat moment dat de Bruidegom komt om zijn Bruid in de armen te sluiten. Laten we samen uitzien naar dat moment en zo lang Hij nog wegblijft.....laten we getuigen van die Heer, wiens diep verlangen het is, dat alle mensen mogen ontdekken hoe geweldig dat verlossingswerk van Jezus Christus is!
AMEN

Mei 2014
G.P. Hartkamp
Wapenveld